

جۇرەلە جاردى

ملۇباي گۈلەقاسىم ۋلى

وُلتتار باسپاسى

وُسنس هىلگەن رەداكتورى: قاناتبەك جۇماباي ۋلى
جاۋاپتى رەداكتورى: جەڭسىزبەك تولەندى ۋلى

جۇرەك جاردى

«لۇبای اېلىقاسم ۋلى

وۇلتئار باسپاسى باستىرىدى، تارقاتادى
شىنھۇ كىتاب دۇكەندەرنىدە ساتىلاادى
دىشىن باسپا زاۋىدىنىدا باسلىدى
2009-جىلى قازان، 『برىنىشى باسپاسى
2009-جىلى قازان، بىيچىلە، 1-باسلىقى
بىلاعاسى: 10.00 يۈن

特邀编辑：哈那提别克
责任编辑：杰恩斯别克

图书在版编目 (CIP) 数据

叶鲁拜诗歌选：哈萨克文/ 叶鲁拜著. —北京：民族出版社，
2009. 9
ISBN 978-7-105-10351-5

I . 叶… II . 叶… III . 诗歌—作品集—中国—当代—
哈萨克语（中国少数民族语言） IV . I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2009）第 180383 号

民族出版社出版发行
(北京市和平里北街 14 号 邮编：100013)

www.mzcb.com

迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2009 年 10 月第 1 版 2009 年 10 月北京第 1 次印刷

开本：850 毫米×1168 毫米 1/32 印张：6.125

印数：0001—1500 册 定价：10.00 元

ISBN 978-7-105-10351-5/I · 2081 (哈 283)

读书如有印装质量问题，请与本社发行部联系退换
(哈文室电话：64228006 发行部电话：0991-2854817)

مازمۇنى

3.....	سۈيىنەم، ھىم كۈشىڭە
4.....	ۋىزگەرگەن ئۆئىرىر.....
5.....	تۈلپارىنا ھىر سالدىم.....
6.....	سەرىم مەنلىڭ.....
7.....	تولعاىى ھىمن وله ئىنىڭ.....
7.....	ۋۇلىمۇن اقىندار اۋېلىنىڭ.....
8.....	وتتى جىردىڭ بۇلاعى.....
9.....	وُستازىم.....
10.....	مەكتەبىم.....
11.....	ساباقتا ستارىما.....
12.....	قالامداس دوستارعا.....
13.....	ئېرى دوسىما.....
14.....	قار.....
15.....	بالالىق.....
16.....	جاراقات.....
17.....	سۈيىگەن ادام باقىتى.....
19.....	باقشادا.....
20.....	ئۈيۈچ دەگەن.....

21.....	انا.....
22.....	جاپراق.....
23.....	کدلشى جىلدار جارىسقا.....
24.....	جىلدار اراسىندا.....
26.....	جىل كەلگەنەدە.....
27.....	ۋاقىت.....

31.....	ساپاردا.....
31.....	جانىم - اتام.....
33.....	قارىنداسىم باقىتىگۈلگە.....
34.....	التايىعا سالىم.....
36.....	قايدا ئجۇرسىڭ اياۋىلىم.....
37.....	تاۋ بۇلاعى.....
38.....	قاراعاي.....
39.....	جۇرەگىم.....
40.....	اعتايىن وتى جىردىڭ وزەگىن.....
41.....	تۇسقاندىق.....
43.....	قىزعالداق.....
45.....	قىرعىز دوسىما.....
47.....	ازامات ئۇنى.....
50.....	كولەڭكە.....
51.....	تامشى جاس.....
52.....	كۆكتىم.....
53.....	بىه باۋ.....

54.....	بارلىعيم.....
56.....	قاڭباق.....
58.....	قارا كوزىم.....
59.....	شال الديندا.....
60.....	ھىل.....
61.....	جاز.....
63.....	ئۇسىنۇ.....
64.....	بىر قىزعا.....
66.....	دوبىشى قىزدار.....
67.....	جۇباتۇ.....
68.....	سېرلاسۇ.....
70.....	ساۋلەم.....
72.....	بوزتۇرغاي.....
73.....	چەر - آنا.....
74.....	كەلەشەك.....
76.....	كۈدىك.....
78.....	جارىتى ولەڭ.....
82.....	قىيال.....
83.....	وُمىتپايىمن.....
87.....	مەن ادام.....
89.....	اقسن اغا.....
91.....	و.اغا.....
92.....	قىزىما.....
94.....	كۈيتۈن.....
96.....	شاۋەشەك.....
98.....	قوڭىروپا ساز.....

100.....	الۋان ويلار.....
102.....	ئۇمۇر ئۆزى وسلاي.....
103.....	ارمان.....
105.....	سېر.....
108.....	كۆپ كوجە.....
109.....	تۈغان جەر.....
113.....	سارعۇسىن.....
114.....	جۇبىيالار جىرى.....
115.....	مارتەبە.....
116.....	تىلەك.....
117.....	دara شۇماقتار.....

 تولغاو، باللادا، داساندار

123.....	وي وشقىندارى.....
130.....	مەن نەگە ولەڭ جازام.....
138.....	زارداپ.....
152.....	ھىكەرتىكىش.....
187.....	سوڭىعى ئوز.....

بala قیال، بال داونه

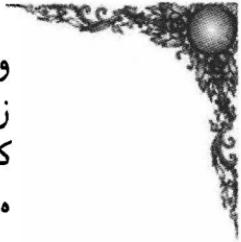
سۇينىم، ھلم كۇشىگە

ارقا لاب كورىيە - جاستىمعىن،
سىبانغان ئبارى بىلەگىن.
كەلهدى قوسىن تاس - تۈيىن،
كۇش - قايرات كەرنەپ جۇرەگىن.

وزەننەن توپسا جاساماق،
جو سپارى ول اۋدان، ايماقتىڭ.
تەر تو كەمەك جاستار قانشا لاب،
ايگىلەپ ھەن قايراتىن.

دۇمانغا تولدى ساي - سالا،
جۇمىسقا ئبارى جىيلدى.
قايراتىپەن جەڭدى قانشاما،
كەزىكەن نەلەر قىيىندى.

قويتاستى قاشاپ كولبەگەن،
كوشىرىپ قۇمايت كەزەڭدى،
تاندىرعا كەۋىپ شولدەگەن،
با ستادى بۇرىپ وزەندى.

وسلای جوریق باستادی،
زامانیڭ وڭكىي الېبى.
كەدەرگىنى الىپ ناستادى،
هېبەكتىڭ قولى قارىمدى.

قۇزدارى كوكىپەن تالاسقان،
بۈشىلپ شاققال كەشەگى.
بارشانى جالت قاراتقان،
سو قويما بوي كوتىردى.

سەرىلىتىپ كولدەي كوشىلىڭدى،
ئاتانتى عىپ جۇرتتى سىنە،
وزگەرتىكەن وسى ۋېرىدى،
سۇينەم ھلىم كۇشىڭە.

وزگەرگەن ۋېرى

تاڭدانۋىمەن كەلەم ھەگىن ارالاپ،
ارىق بويىن كەتىم كەيدە جاعالاپ.
كۆز سالامىن اينالاما دامىلسىز،
جاسل بارقىت جامىلغاڭداي بار الاپ.

ءان تەڭىزى تولقىپ جاتقان الابىم،
سۈغان قاراپ سونى شابىت الامىن.
جانارىمىدى سىقىر كۇشىپەن تارتادى،
ارۋە كەلبەت ئاز مۇسىنى دالانىڭ.

کومکه‌ریلیپ کوک بولسپهن جهر بهتی،
کوز تارتادی کوریکتی اویل کهله‌تی.
تؤغان جمرگه ورنەک سالغان شست جاشا،
هئبەک برس — جوق الهمدە تەڭدەسى.

التین تاباق کوننىڭ كوزى نۇرلانىپ،
بار ترلىكتى شۋاعينا تۇر مالىپ.
اڭساب كەلىپ راحاتتارىندىم، باسمىدى،
تؤغان جەردىڭ بۇلاعينا بىر مالىپ.

تۈلپارىنا ھە سالدىم

اق بوتاداي العاش باشقان اياعن،
ات قىپ ئىمنىپ اتامنىڭ اق تاياععن.
زىر جوڭىرگەن جالاڭ اياق، جالاڭ باس،
بالدai ئاتاتى بالا كۇنىم بايانىم.

وتکەن ئومىر ويلاب تۇرسالىڭ ساumentداي،
ۋاقت شىركىن ايالى جوق اعينداي.
ئار شىقىلى ئوتىپ جاتقان سەكۈندىڭ،
ساباقتاسقان، ساناب باشقان ادىمداي.

بالالقتىڭ كوشەسىنده تەلمەگەي،
جۇرە بىرسەم ھش نارسەنى ھلەمەي.
بەت-اۋزىما شىعا كەپتى ساقال-مۇرت،
تولىقسىغان ازاماتسىڭ دەگەندەي.

دهپ وزىمە و تاننىڭ ئېرىنلىكىڭ،
ارمانىمىنىڭ و ستاب بىيىك ئېرىنلىكىڭ،
ئور تالاپتىڭ تۇلپارىنا ھەر سالدىم،
اسقار تاۋىم — ارمانىمىنىڭ شىڭى ئېرىنلىكىڭ.

سۈرىم مەنىڭ

كۆچىلىم ھەش ئۇناتپايدى،
ساندالمانى، كەزىبەنلى.
جۇرەگىمە تۇراقتايدى،
ئېلىمدىنىڭ سوزدەرى.

ئېرىسات ھۆز جىيمىياتۇعن،
جارامساقتان جىيرەنەم.
جالغانعا باس يىمەيتۇعن،
بوزداقتاردان وىرەنەم.

تەك شىندىقتى ولشەم ھەتم،
جىڭەر-قايرات قامشىسى.
تىنبايى شىڭىغا ورشهلەنەم،
شىندىقتىڭ بوب جارشىسى.

تولعاعى ھەن ولهىنىڭ

قايدا ئېقى، وياؤ جاتىرىمىن،
قيالدىڭ سۇڭگىپ قويىنىنا،
سەزىمنىڭ سىرى جاسىرىن،
قۇيغانداي جىلۇ بويىما.

كەزەمىن ويدىڭ سونىسىن،
تەرىبەلىپ كۆئىل جايلاۋى.
كەتتى اقىر كەڭپ ئورىسىم،
شەشلىپ كەنەت بايلاۋى.

”تۇپسىز قىyal تۇبىنەن،
ورنىن تاپتىم ورەمنىڭ.
دۇڭبەكشتىكەن تۇنىمىن،
تولعاعى ھەن ولهىنىڭ.

ولىمن اقىندار اوپلىنىڭ

نه بوبىتى تولغانى جازبایتىن،
ولەڭدى ناشىنا كەلتىرىپ.
كەزمىم بۇل قىيانى شارلايتىن،
وپىدان وشقاندا جەتلىپ.

جاسمىنان قۇمارىم ھىسىلەپ،
اقىندار تولعاۋىن جاتتاعام.
ئىسىمىرىپ ويلارىن كەسىلەپ،
ئەمىرىدىڭ ھىسگىن اتتاعام.

بوس كەتپەس سوندىقتان ساعاتىم،
دەمىنەن تىنىستاپ ئادۇردىڭ.
ومىرەن وىلى جىر جازاتىن،
ۋەلىمەن اقىندار اوپلىنىڭ.

وقتى جىردىڭ بۇلاعى

جۇرگەن كەشە تەننەكتەر دە اسىر ساپ،
قوسىلغانداي بۈگىن شىنداب ”ساناتقا“
وتىر مىنە كلاس تولى جاس ۋېپاڭ،
بارلىق زەيىن - زەرددەسى اۋغان ساباققا.

سارىپ قىلغان عىلىم ۋۇشىن كۆكتەمىن،
مول ئىلىمدى سىڭىرەردىي قانىڭا.
فورمۇلامەن تولغان قارا دوسكانىڭ،
قارت ۋەستاز تۇر تەرەڭ تولغاپ الدىندا.

بار زەيىننى باۋراپ الىپ وزىنە،
ئار الاتىان كەلگەن شولجاڭ، ھەركەنىڭ.
سىرىن قۇيىپ جاتقان سىندى كۆڭىلگە،
وتىكەن كۇن مەن كۇندەي كۈلگەن ھەر تەڭنىڭ.

قیال قوسی شاریقتایدی المسا،
زه‌ئگیر کوکته قاعیپ هرکن قاناتن.
جۇرگەندەییسیڭ بىرده سامعاپ عارشتا،
جىلغا تەڭەپ تاۋلىكتىڭ ئار ساعاتن.

ءومىر ئانىن، الهم زائىن وُقتىرىپ،
تۇرسا الدىڭدا تىخنان تولعاب مۇعالىم.
كۆكەيىڭىمن قايىناپ شىققان تۇپ - تۇنىق،
اعتپاسىسىڭ قالاچى جىردىڭ بۇلاعنىن.

وُستازىم

ايالادىڭ، سىرلاس ھتىڭ تەك مەنى،
تائىس تۇلعاڭ كوز الدىمنان كەتپەدى.
ئار سوزىڭىمن ايقىندالىپ تۇردى ايتىۋ،
بولاشاقتىڭ كۇندەي كۈلگەن كۆكتەمى.

قۇيسالىڭ بويغا ونەر- ئېلىم سىرلارىن،
ايتقانىڭدى قالت جېرمەي تىڭىدادىم.
جيڭەر بەرىپ، جەلپىندرىپ كۆڭىلمىدى،
جەتلەدىڭ بىيگىنە شىڭداردىڭ.

تۇسىندرىپ ئومىر- كۇرمىس تەرەڭىن،
قىيالىمدى قۇز- بىيىكە جەبەدىڭ.
سوندىقتان دا بويداعى بار ونەردى،
تارىيەڭىنىڭ داللى دەپ بىلەمىن.

وُقتيریپ ناق بىلىمده مول كوش بارىن،
ساپارىما دۇرس باعدار نۇسقادىلە.
تۇغىرىمنان تۇڭعىش باپتاپ وُشىرعان،
بورىشتارمىن ماڭى وىزىگە وُستازىم.

مەكتەبىم

جايناتتىرعاش قۇبا جوندى، قىراتىنى،
جاردىلە تاڭى بولسا قاندای شۋاقتى.
انا مەكتەپ ئوز مەيرىلە ئار قاشان،
ماغان داعى بېينە سول تالىخ سياقتى.

نۇرلى ئۆمرىدىلە سەندە ھىسىگەن اشقاڭداي،
اسپانىندا قاقدىم قانات جاسقانبىاي.
تۇمسا ويدىلە اشتىم تۈڭلىگەن،
ولەڭىمە تىڭ تاقىرىپ تاپقاڭداي.

قاينارىسىڭ ناعىز ئىلىم - عىلىمدىنىڭ،
وزىنگە وقىپ وڭ - سولىما ئۆڭلىلەم.
ئۆمر زاڭىن سەننەن العاش ئۇسۇنىپ،
ادام بولۇچ جولىن سەننەن وۇمنىدىم.

سەننەن الدىم سونبەيتىن وەت جالىندى،
سەن شىڭدادىلە مەنىڭ ئىسابىي جانىمىدى.
سەننەن وقىپ بولدىم اتپال ازامات،
ەلىم ئۇشىن ارنايىتۇعن بارىمىدى.